

Principer för beviljandet och anordnandet av skolskjuts i Korsholms kommun

Godkänd i bildningsutskottet 16.2.2023

KORSHOLM
MUSTASAARI

Innehåll

1 Lagstiftning.....	3
1.1 Lagen om grundläggande utbildning § 6.....	3
1.2 Lagen om grundläggande utbildning § 32.....	3
2.1 Skolresans längd i kilometer.....	4
2.2 Skolresans längd tidsmässigt.....	5
2.3 Skolvägens farlighet.....	5
2.4 Skolvägen är för svår, ansträngande eller på grund av hälsoskäl	6
2.5 Skjuts till den andra adressen vid växelvist boende	6
2.6 Rovdjur.....	6
3.1 Linjetrafik.....	7
3.2 Beställningstrafik.....	8
3.3 Understöd för transport eller ledsagande.....	8
3.4 Stödundervisning och kvarsittning.....	8
3.5 En elev insjuknar under skoldagen	8
3.6 Morgon- och eftermiddagsverksamhet samt klubbverksamhet	8
3.7 Egen skjuts med taxi eller buss	9
3.7 Praktisk arbetslivsorientering (PRAO).....	9
5 Ändring i eller upphörande av rätten till skoltransport	10
6 Efter grundskolan	10
7 Försäkring	10
8 Minneslistor.....	11
8.1 Elevens minneslista	11
8.2 Vårdnadshavarens minneslista	11
8.3 Chaufförens minneslista.....	12
8.4 Förskolornas och skolornas minneslista	12

1 Lagstiftning

1.1 Lagen om grundläggande utbildning § 6

"Undervisningen i kommunen ska ordnas så att elevernas resor med hänsyn till bebyggelsen, skolornas och andra undervisningsplatsers placering samt kommunikationerna är så trygga och korta för eleverna som möjligt. När förskoleundervisning ordnas ska dessutom beaktas att de barn som deltar i undervisningen har möjlighet att utnyttja småbarnspedagogisk service."

1.2 Lagen om grundläggande utbildning § 32

"En elev i grundläggande utbildning som har längre än fem kilometer till skolan har rätt till fri transport. En elev i förskoleundervisning som har längre än fem kilometer från hemmet till förskoleundervisningen eller från sådan småbarnspedagogisk verksamhet som avses i lagen om småbarnspedagogik till förskoleundervisningen har rätt till fri transport hemifrån direkt till förskoleundervisningen eller från småbarnspedagogiken till förskoleundervisningen och från förskoleundervisningen hem eller till småbarnspedagogiken. En elev i grundläggande utbildning eller förskoleundervisning har rätt till fri transport också när den väg som avses ovan med beaktande av hans eller hennes ålder eller andra omständigheter är alltför svår, ansträngande eller farlig. Ett alternativ till fri transport är ett tillräckligt understöd för transport eller ledsagande. Elevens dagliga skolresa som ordnas enligt 1 mom. får med väntetider inberäknade ta högst två och en halv timme i anspråk. Om eleven när läsåret börjar har fyllt 13 år, får skolresan ta högst tre timmar i anspråk. Om en elev antas till någon annan skola eller plats för undervisningen än en den som avses i 6 § 2 mom., kan såsom villkor för antagningen ställas att vårdnadshavaren svarar för de kostnader som transporten eller ledsagningen medför. Därutöver, om ett barn som får förskoleundervisning deltar i småbarnspedagogik som ordnas i en annan kommun på det sätt som avses i 6 § 4 mom., har den som ordnar undervisningen rätt att förutsätta att barnets vårdnadshavare svarar för de kostnader som orsakas av transporten eller ledsagningen mellan platsen för småbarnspedagogiken och platsen för förskoleundervisningen. Elever som väntar på transport skall ha möjlighet till handledd sysselsättning."

2 Grunderna för beviljandet av avgiftsfri skoltransport eller understöd

- ✓ Avgiftsfri skoltransport eller understöd kan beviljas om något av följande kriterier uppfylls:
- ✓ skolresans längd i kilometer
- ✓ skolresans längd tidsmässigt
- ✓ skolresans farlighet (vägens vinterföre räknas in i bedömningen)
- ✓ skolresan är alltför svår, ansträngande eller hälsoskäl (beslut enligt prövning, kräver utlåtande av sakkunnig)
- ✓ skjuts till andra adressen vid växelvist boende åk 7–9 (På försök under våren 2023)
- ✓ rovdjur (utlåtande av viltvårdsmyndighet)

Eleven har rätt till skoltransport förutsatt att hen går i en förskola eller närskola som anvisats av utbildningsanordnaren. Förskola och närskola anvisas enligt den adress som framgår i befolkningsregistret. Om vårdnadshavarna väljer en annan förskola eller skola för sitt barn än utbildningsanordnaren anvisat har barnet inte rätt till avgiftsfri skoltransport eller understöd. Om en elev på ansökan av sin vårdnadshavare går i skola i en annan kommun ersätts inte skoltransportkostnaderna.

2.1 Skolresans längd i kilometer

I Korsholm får elever i:

- förskolan och årskurs 1–3 avgiftsfri skoltransport om skolresan är längre än tre kilometer i en riktning.
- årskurs 4–6 har rätt till skolskjuts om skolresan är längre än 4 kilometer i en riktning
- årskurs 7–9 om skolresans längd är över 5 kilometer. Med skolresa avses elevens dagliga resa mellan hemadressen och skolan. Förskolebarn har rätt till skoltransport från småbarnspedagogiken till förskolan och tillbaka till småbarnspedagogiken om förskoleundervisningen inte ges på samma ställe.
- Eleverna promenerar själv till den plats där de stiger på taxin eller bussen om avståndet från hemmet till huvudvägen/skjutsrutten är under 1,5 km för åk 1–6 och 3 km åk 7–9, förutsatt att den lagstadgade tiden för skolresa inte överskrids.
- Förskolebarnen hämtas till/från närmaste huvudväg/busshållsplats i anslutning till hemmet, alltså **inte** från gårdsplanen. Vårdnadshavaren för/hämtar förskolebarnet till bussens/taxins avhämtningsplats. Ifall avståndet mellan hemmet och huvudvägen/skjutsrutten överstiger 1,5 km har förskoleeleven rätt till skjuts från hemadressen. Daghemspersonal tar emot förskolebarnen vid bussen/taxin när de anländer till förskolan.

Skolvägens längd räknas från den adress som införts i befolkningsregistret till anvisad förskola eller närskola. Bildningsavdelningens skolskjutskoordinator mäter skolvägen enligt den kortaste allmänna rutten som är lämpad för fotgängare, från hemmets tomtgräns till skolans infart. Vid behov används Lantmäteriverkets baskarta för att få en mera likvärdig och exakt mätning.

Vid skolorna finns särskilt anvisade på- och avstigningsplatser. Vid hemmen eller i dess närhet ska i första hand markerad hållplats användas. Där sådana ej finns avgör skolskjutschauffören var på- och avstigning ska ske.

2.2 Skolresans längd tidsmässigt

Enligt lagen om grundläggande utbildning får elevens skolresa inklusive väntetider för elever under 13 år ta högst 2,5 h i anspråk och 3 h för elever som fyllt 13 år när läsåret börjar.

2.3 Skolvägens farlighet

Om skolvägen eller en del av den klassificeras som farlig kan kommunen ordna transport eller assistans för det avsnitt som anses farligt. Utvärderingen av skolresans farlighet görs av bildningsavdelningen med hjälp av Rambolls ViaSmart-Koululiitu-kartprogram. Koululiitus uppgifter grundar sig på bland annat hastighetsbegränsningar, vägbelysning, vägarnas beläggning, trafiktäthet, vägkanternas bredd, sikten, underhåll samt på olycksfallsstatistiken på området.

Skolvägen anses inte automatiskt vara farlig om det inte finns gatubelysning, om vägen har sandbeläggningen, om det är halt eller mycket snö eller om eleven ska korsa vägar. Eleven kan gå en kort sträcka längs med och korsa vägar som klassificerats som farliga. Bedömningar görs i enskilda fall och då beaktas elevens ålder, plats, sikt, hastighetsbegränsningar och trafiktäthet.

Kostnadsfri skolskjuts till förskola eller av kommunen anvisad närskola för förskoleelev eller elev i åk 1–6 ordnas om vägavsnitt/väg klassificerats som alltför farlig enligt Koululiitu. Riskvärden som används är 200 för förskoleelever och elever i åk 1–3, 230 för elever i åk 4–6 och 285 för elever i åk 7–9. Riskvärdena följer Koululiitus rekommendationer. Dessutom tillämpas vintertillägg som kan sänka riskvärdet med 10 poäng.

2.4 Skolvägen är för svår, ansträngande eller på grund av hälsoskäl

Det är möjligt att ansöka om avgiftsfri skoltransport om skolvägen för eleven anses vara för svår, ansträngande eller på grund av elevens hälsoskäl. Vårdnadshavarna införskaffar då ett sakkunnigutlåtande som bifogas ansökan. I utlåtandet ska det tydligt framkomma orsaker och motiveringar till behovet av skoltransport, för vilken tidsperiod skoltransport rekommenderas samt den sakkunniges eventuella rekommendationer för hur skoltransporten ska ordnas (färdmedel). Ett sakkunnigutlåtande förpliktar inte kommunen att ordna skoltransport.

Med anledning av sjukdom eller skada på grund av olycksfall kan tillfällig transport ordnas. Vårdnadshavaren ska så fort som möjligt lämna in en fritt formulerad anhållan om tillfällig skjuts och ett läkarintyg till bildningsavdelningen. I läkarintyget bör framgå för vilken tid tillfällig skjuts behövs och om skjutsen utförs med taxi eller buss. Tills transportarrangemangen ordnats av skolskjutskoordinatören ska vårdnadshavaren vara beredd på att själv transportera barnet till skolan.

För elever som inte går i den av utbildningsanordnaren anvisade förskolan eller närskolan ordnas inte tillfällig avgiftsfri transport på grund av sjukdom eller olycksfall på fritiden. Om det skett ett olycksfall i förskolan/skolan ordnas vid behov tillfällig transport på basen av ett sakkunnigutlåtande.

Kommunen ordnar och ersätter inte elevernas transporter till läkar- och terapeutbesök.

2.5 Skjuts till den andra adressen vid växelvist boende

Under våren 2023 kommer kommunen på försök att ge skjutsrätt till den andra adressen vid växelvist boende. Detta gäller elever i högstadiet åk 7–9. Kriterierna för att få skolskjuts är de samma som för andra elever gällande kilometergräns och farlig skolväg. Anhållan om skjuts till den andra adressen görs i Wilma.

2.6 Rovdjur

På olika områden inom Korsholms kommun har förekomsten av rovdjur, särskilt varg, tidvis ökat. Ifall rovdjur (varg) förorsakar direkt hot kan vårdnadshavaren anhålla om rätt till avgiftsfri skoltransport. Bildningsavdelningen kontaktar då viltcentralen och den lokala rovdjurskontaktpersonen och ber om ett utlåtande. Utlåtandet förpliktar inte kommunen att ordna transport men används som sakkunnighjälp i beslutsfattandet.

I första hand beviljas vårdnadshavaren kilometerersättning för att transportera eleven till skoltransportens upphämningsplats och i andra hand kan skoltransport beviljas. Besluten fattas för en viss tid. I beviljandet av skoltransport prioriteras elever i årkurs 0–2.

3 Ordnandet av skoltransporter

Skolskjuts ordnas i första hand med linjetrafik enligt ett beslut om principer för skjutsrätt som fattats 25.1.2023 i utbildningsutskottet. Skolorna informerar vårdnadshavarna via Wilma om frågor som rör skoltransporter. Under läsåret kan det ske förändringar i rutterna och tiderna.

3.1 Linjetrafik

I första hand används befintlig linjetrafik för skolskjutsarna. Högstadieeleverna och Keskuskoulus elever får busskort att uppvisa i samband med sina skolresor. Bussbolaget delar ut busskortet (visningskort) i skolorna någon vecka efter skolstart. På busskortet finns elevens namn, adress skola och klass, samt nummer på bussen som används vid hemfärd från Smedsby skolcentrum. Busskortet är personliga och berättigar i allmänhet till två resor per skoldag. Kortet kan användas bara under skoldagar och är avsett för resan mellan hemmet och skolan. Busschauffören har rätt att kräva betalning av en elev som reser utan gällande busskort. För borttappat busskort debiteras 10 €. Meddelande om borttappat busskort görs via e-post till Wasabus. Det nya busskortet fås efter ett par dagar mot betalning av chauffören.

Ifall bussen (Wasabus) är försenad finns möjlighet att få information från Wasabus hemsida. På hemsidan visas en extra ruta vid trafikavvikelse ifall någon linje är mer än 10 minuter försenad.

- Tidtabeller och övrig information till Wasabus (Wiik & Ström) telefon 0500 776 535, via e-post info@wasabus.fi eller på hemsidan www.wasabus.fi.
- Tidtabell och övrig information för Liftis Linje 6 (Vasa-Stenhaga-Smedsby): www.korsholm.fi/boende-och-samhalle/trafik-och-infrastruktur/kollektivtrafik

3.2 Beställningstrafik

En del av skoltransporterna ordnas med hjälp av beställningstrafik. Beställningstrafiken är sluten och får användas endast av de elever som beviljats rätt till avgiftsfri eller avgiftsbelagd skoltransport. Vårdnadshavarna ska meddela chauffören om ett barn insjuknar eller om annan frånvaro, så att taxi/bussen inte kör onödiga rutter.

3.3 Understöd för transport eller ledsagande

Enligt lagen om grundläggande utbildning har utbildningsanordnaren rätt att välja mellan att ordna avgiftsfria skoltransporter eller att betala understöd för transport eller ledsagande. Understödet kan inte vara större än vad det skulle kosta för utbildningsanordnaren att ordna fri skoltransport. Understödet berör till exempel elever som bor på en sådan plats där det inte finns andra elever som är berättigade till fri skoltransport eller som på basen av sakkunnigutlåtande inte klarar av att åka med linjetrafik eller skoltransport. Understödet storlek utgår från Matkahuoltos tariffer för årsbiljetter med 44 resor. Understödet utbetalas retroaktivt per termin.

3.4 Stödundervisning och kvarsittning

Stödundervisning och kvarsittning utanför skoltid sker enligt överenskommelse med vårdnadshavarna. Det ordnas inga separata transporter till/från stödundervisning eller kvarsittning.

3.5 En elev insjuknar under skoldagen

Skolan kontaktar elevens vårdnadshavare som ansvarar för hämtandet av eleven. Eleven kan använda befintliga turer om det finns plats i fordonet. Det ordnas inga separata transporter för en elev som insjuknat.

3.6 Morgon- och eftermiddagsverksamhet samt klubbverksamhet

Elev som deltar i morgon- och eftermiddagsverksamhet är inte berättigad till avgiftsfri skoltransport. Ifall morgon- och eftermiddagsverksamheten inte ordnas i närheten av skolan ordnas dock skjuts mellan skolan och verksamhetsplatsen. I regel ordnas inte avgiftsfri skoltransport från klubbverksamhet.

3.7 Egen skjuts med taxi eller buss

Ifall en elev som inte har skjutsrätt önskar skjuts med taxi kan vårdnadshavaren diskutera med trafikanten och avtala om att eleven kan komma med på befintlig rutt. Betalningen överenskoms då mellan vårdnadshavare och trafikant.

I linjetrafik är det fritt fram att åka och själv betala enligt rådande busstaxor. Om vårdnadshavaren önskar köpa busskort till en elev som inte har skjutsrätt kontakter vårdnadshavaren Wasabus kontor. På basen av antal kilometer räknar bussbolaget ut den rätta taxan och gör bussbiljetter/klippkort med så många resor som önskas. Biljetterna fås mot betalning av chauffören eller från Wasabus kontor i Smedsby. På kontoret går det att betala med bankkort, i bussarna gäller kontant betalning. Samma gäller för skjuts till kompisar; vårdnadshavaren kommer överens om skjuts med taxi mot betalning, skjuts med buss betalas av eleven.

3.7 Praktisk arbetslivsorientering (PRAO)

Praktisk arbetslivsorientering (PRAO) är en del av undervisningen i högstadiet. Rätten till fri transport gäller även under PRAO-perioden för resor mellan hemmet och PRAO-platsen i enlighet med skolans läsordning. PRAO-transporter ordnas inte som beställningstrafik. Skolskjutsar ordnas inte om PRAO-perioden utförs på annan ort eller utanför den skoltid som anges i läsordningen.

4. Ansökan om skolskjuts

I samband med anmälan till förskoleundervisning anger vårdnadshavaren skjutsbehovet. Skolskjutskoordinatören kontrollerar om kriterierna för skjutsrätt uppfylls. I maj meddelar daghemmet vårdnadshavaren om skjutsrätten och vilken trafikant som skjutsar. Mera info finns i anmälan om förskoleundervisning, under info om transport till förskola.

Efter inskrivningen till grundläggande utbildning (åk 1) kontrollerar skolskjutskoordinatören vilka elever som har skjutsrätt och vilka trafikanter som sköter skjutsen. Ifall du är osäker på om eleven har skjutsrätt eller dylikt, kontakta skolan eller kommunens skolskjutskoordinator.

Den som inte fått skjutsrätt och vill få ärendet prövat kan göra en skriftlig anhållan om skolskjuts till Korsholms kommun, bildningstjänster. Anvisningar för vidare ändringssökning sänds till sökande som bilaga till beslutet.

5 Ändring i eller upphörande av rätten till skoltransport

Ifall det sker förändringar i förutsättningarna för rätten till skolskjuts kan elevens rätt till gratis skolskjuts upphöra. Elevens vårdnadshavare är skyldig att meddela skolan eller skolskjutskoordinatören ifall det sker förändringar i förutsättningarna som påverkar rätten till elevens skolskjuts. Om eleven inte utnyttjar sin skjutsrätt ska vårdnadshavaren meddela om detta till skolan eller skolskjutskoordinatören. Detta kan gälla för en kortare eller längre period.

Ifall eleven som har rätt till skolskjuts trots uppmaningar och varningar bryter mot givna anvisningar och regler kan undervisningschefen besluta överföra ansvaret för skolskjutsen till vårdnadshavaren för en viss tid. Grunden för förfarandet finns i § 29 och § 32 i lagen om grundläggande utbildning. Orsaker som leder till förfarandet kan exempelvis vara vägran att använda säkerhetsbälte, skadegörelse, osakligt uppförande mot chauffören och/eller medpassagerarna eller missbruk av beviljat busskort.

6 Efter grundskolan

Korsholms kommun ordnar inte transporter för studerande på andra stadiet. För att täcka kostnaderna för den dagliga skolresan kan eleven ansöka om stöd av FPA. Skolresestöd betalas åt studerande på andra stadiet som har minst 10 resdagar per kalendermånad. Studerande med rätt till avgiftsfri utbildning får skolresestöd om skolresans är minst 7 km i en riktning, övriga för en skolresa som är minst 10 km i en riktning.

Skolresestöd ges i första hand för resor med kollektivtrafik eller skolskjuts. Om du inte har möjlighet att använda kollektivtrafik eller skolskjuts kan du få stöd för eget färdstätt, till exempel resor med egen bil. Ytterligare information finns på www.kela.fi/skolresestod

7 Försäkring

Eleverna är försäkrade för olyckor som sker i skolan eller under skolresan. Trafikantens försäkring ersätter de skador som ligger på trafikantens ansvar. Olycksfallsförsäkringen gäller under den egentliga skoltiden och under skolresan mellan skolan och hemmet och de studiebesök som är upptagna i skolans läsårsplan. Försäkringen gäller inte om eleven avviker från skolreserutten. Skadeanmälan görs via skolan.

8 Minneslistor

8.1 Elevers minneslista

- ☐ Kom alltid i god tid (minst 5 minuter före) till avtalad uppsamlingsplats
- ☐ Vänta alltid på hållplatsen eller på annan överenskommen plats
- ☐ Vänta på transporten minst 15 minuter efter överenskommen tid
- ☐ Du får aldrig stiga in i eller ut ur fordonet på den sida av vägen som är trafikerad
- ☐ Hälsa på chauffören
- ☐ Sitt lugnt på din plats i fordonet
- ☐ Använd alltid säkerhetsbälte
- ☐ Håll reda på ditt busskort (gäller högstadiets och Keskuskoulus elever)
- ☐ Rusa inte in i fordonet genom att knuffa andra
- ☐ Ge plats åt andra; sittplatserna i fordonet är inte reserverade för skolväskor
- ☐ Håll dig på din egen plats då bilen är i rörelse
- ☐ Buss- eller taxichauffören får ingripa vid störande beteende på det sätt som situationen kräver
- ☐ Kontrollera att du inte glömt något i fordonet
- ☐ Vänta tills fordonet har lämnat hållplatsen och se dig för åt alla håll innan du går över körbanan
- ☐ Använd alltid reflex eller reflexväst i skymning eller mörker

8.2 Vårdnadshavarens minneslista

- ☐ Meddela chauffören om ett barn insjuknar eller om annan frånvaro så att taxin inte kör onödiga rutter
- ☐ Meddela om förändringar i transportbehoven i god tid till skolskjutskoordinatören
- ☐ Vårdnadshavaren har ansvar för sitt barn på vägen mellan hemmet och hållplatsen
- ☐ Meddela trafikanten, skolan eller skolskjutskoordinatören om hälsofaktorer som anknyter till transporterna
- ☐ Prata och diskutera med barnet om hur man uppför sig på hållplatsen och i taxin/bussen
- ☐ Trafikanten och elevens vårdnadshavare kommer sinsemellan och i samarbete med skolan överens om ersättning av skador som en elev förorsakat fordonet i samband med transporten. Kommunen är inte ersättningsskyldig i dylika fall
- ☐ Trafikanten anvisar en plats för på- och avstigning. Om elevens vårdnadshavare och trafikanten har meningsskiljaktigheter gällande hållplats bestämmer skolskjutskoordinatören tillsammans med chauffören om var eleven stiger på och av
- ☐ Kontrollera att barnets ytterkläder är försedda med reflexer eller att reflexväst används
- ☐ Kontakta trafikanten om något har glömts i bilarna

8.3 Chaufförens minneslista

- ☐ Kör lugnt till uppsamlingsplatsen där eleverna väntar
- ☐ Kom ihåg att du som medfostrare bör föregå med gott exempel. Ditt språkbruk bör vara vänligt och sakligt
- ☐ Kom ihåg att elever med funktionsnedsättning ofta behöver extra uppmärksamhet
- ☐ Kontrollera att alla barn är med i fordonet och att de spänt fast säkerhetsbältena innan du kör iväg
- ☐ Se till att på- och avstigning sker lugnt och utan brådska
- ☐ Sträva efter att hålla tidtabellerna och beakta vilka krav körförhållandena ställer
- ☐ Då skoldagen avslutats har barnen 5 – 10 minuter tid för att klä på sig ytterkläderna och för att lugnt ta sig till bilen
- ☐ Om det förekommer problem med skoltransporterna, ta först kontakt med lärarna och skolskjutskoordinatören, vid behov också med elevens vårdnadshavare
- ☐ Chauffören ansvarar för ordningen i fordonet och får ingripa vid störande beteende på det sätt som situationen kräver

8.4 Förskolornas och skolornas minneslista

- ☐ Skolorna ordnar övervakningen av elever som kommer till skolan med skoltransporter såväl på morgonen som på eftermiddagen
- ☐ Skolorna meddelar trafikanten och skolskjutskoordinatören om eventuella ändringar i tidtabellerna
- ☐ Skolorna meddelar trafikanterna om idrottsdagar då eleverna kan ha med sig extra utrustning
- ☐ Skolorna håller skolskjutskoordinatören underrättad om den respons som mottagits från elever, vårdnadshavare eller trafikanter
- ☐ Skolan hjälper till att reda ut eventuell mobbning, bråk eller skadegörelse som hänt under skolresan